

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta, ve věci žalobce: **J. M.**, zast. Mgr. Lukášem Krumlem, advokátem, AK se sídlem Panská 1, Praha 1, PSČ 110 00, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, PSČ 500 03, za účasti **Městyse Nový Hrádek**, Náměstí 28, Nový Hrádek, PSČ 549 22, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2015, č. j. 31175/ZP/2015-3, **t a k t o :**

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2015, č. j. 31175/ZP/2015-3, **se z r u š u j e a věc se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 9.800,- Kč k rukám Mgr. Lukáše Krumla, advokáta se sídlem AK Panská 1, Praha 1, PSČ 110 00, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah žaloby

Žalobce nejdříve shrnul dosavadní průběh řízení v dané věci. Konstatoval, že Městský úřad Náchod (dále jen „vodoprávní úřad“) vydal dne 2. září 2015 pod sp. zn. 2363/2015/ŽP/Mj/PT rozhodnutí, jímž byla J.Š. povolena stavba vrtané studny na

stavebním pozemku č. 265 v katastrálním území Nový Hrádek, okres Náchod a povoleno čerpání podzemní vody z ní. O odvolání žalobce proti němu rozhodl žalovaný žalovaným rozhodnutím ze dne 8. 12. 2015, č. j. 31175/ZP/2015-3, a to tak, že je jednak zamítl jako nepřipustné proti výroku o povolení odběru podzemní vody a vyhověl mu v části, týkající se dodatečného povolení stavby vrtané studny, které zrušil a věc vrátil v uvedeném rozsahu vodoprávnímu úřadu k dalšímu řízení. Žalobce konstatoval, že žalobou napadá výrok I. žalovaného rozhodnutí (v prvoinstančním správním rozhodnutí jsou jeho výroky označeny písmeny A/ a B/), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání jako nepřipustné. A to „pro jeho nesprávnost, vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem a v důsledku toho porušení majetkových práv žalobce, protože dané rozhodnutí bylo vydáno na základě opakovaně nedostatečně a nesprávně zjištěného skutečného stavu, kdy důsledkem je neoprávněný zásah do majetkové sféry žalobce“. Žalobce namítal, že sice nespadá do okruhu účastníků řízení o povolení k odběru podzemní vody dle § 115 odst. 16 zákona č. 254/2001 Sb., přesto je však osobou vodoprávním řízením a žalovaným rozhodnutím dotčenou, a to z titulu vlastnictví sousedního pozemku parc. č. 1520 v kat. území Nový Hrádek a stavby studny umístěné poblíž studny dodatečně povolované. Poté žalobce uvedl celou řadu okolností, pro které s ním mělo být jednáno jako s účastníkem řízení.

Předně poukazoval na to, že je vlastníkem sousedních nemovitostí, na způsob provedení potrubí spojujícího projednávanou studnu s domovním rozvodem, popsal ztrátu vody ve své studni v roce 2014 a postupy oblastního inspektorátu České inspekce životního prostředí Hradec Králové, zjištění, že J.Š. postupovala při budování studny nedovoleně, dále žalobce popisoval postupy vodoprávního úřadu, zejména jím provedené ohledání na místě a „Posouzení možnosti vybudování domovní studny a odběru podzemní vody“ z července 2015, zpracované RNDr. M. B., s jehož závěry se neztotožňoval, stejně jako s vyřízením svých námitek ohledně výkonu instalovaného čerpadla a instalace měřidel odebrané vody. Za řádně provedenou nepovažuje ani čerpací zkoušku, jakož i již zmíněné posouzení věci RNDr. M. B., přesto bylo rozhodnutí ve věci opřeno právě o tyto podklady.

Žalobce zdůrazňoval, že po celou dobu (desítky let), kdy užíval vlastní studnu (byla vybudována v roce 1929), se nestalo, že by v dané oblasti došlo k nedostatku vody. Posouzení zpracované geologem RNDr. M. B. nemá za správné s ohledem na to, že před zřízením nové studny nebyly u něho zaznamenány stav hladiny a hloubka dna s uvedením data tohoto měření. Namítal rovněž neadekvátní vyřízení jeho námitek ohledně blízkosti úložiště kuchyňského odpadu, respektive nezřízení ochranného pásma kolem studny a ponechání bez povšimnutí upozornění, že J.Š. pohřbila v nevelké vzdálenosti od studny mrtvé zvíře. Z uvedených důvodů má žalobce za to, že rozhodnutí v dané věci vychází z nedostatečně zjištěného stavu věci, že nebylo přihlédnuto k jeho námitkám a připomínkám a nebyl stanoven způsob, jakým má být prováděna kontrola dodržování stanovených (povolených) limitů pro čerpání vody ze studny J.Š., v důsledku čehož došlo ke zkrácení jeho práv být účastníkem řízení.

Vzhledem k tomu navrhoval, aby bylo žalované rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

II.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 9. 3. 2016. Předně v něm konstatoval, že žalobce jako vlastník sousedního pozemku parc. č. 1520 v kat. území Nový Hrádek a stavby studny umístěné poblíž hranice stavebního pozemku č. 360 a pozemku parc. č. 1748 tamtéž, nebyl s ohledem na ustanovení § 115 odst. 16 vodního zákona účastníkem řízení o povolení k odběru podzemních vod. Jeho odvolání proti výrokové části A) rozhodnutí Městského úřadu Náchod, odboru životního prostředí, ze dne 2. 9. 2015, č. j.: 47227/2015/ŽP, proto bylo odvoláním nepřípustným. Žalobce citovanou právní úpravu nezpochybnil, přesto „je názoru, že je osobou řízením a rozhodnutím dotčenou, a to z titulu vlastnictví sousedního pozemku p. č. 1520 v k. ú. Nový Hrádek a stavby studny umístěné poblíž hranice st. p. č. 360 a pozemku p. č. 1748 v témže katastrálním území.“

Naopak v řízení o dodatečném povolení stavby studny J.Š. žalobci přináleželo postavení jeho účastníka. Městský úřad Náchod se v něm zabýval veškerými argumenty žalobce uplatněnými v řízení. Byla řešena otázka ochranného pásma, kuchyňského odpadu, parametry použitého čerpadla, úbytek vody ve studni žalobce pod hranici čerpatelnosti, včetně možného ovlivnění jeho studny čerpáním vody ze studny J.Š..

K námitce týkající se umístění vrtané studny, vycházející z ČSN 75 5515 - Studny individuálního zásobování vodou, žalovaný uvedl, že její umístění bylo posuzováno dotčeným orgánem, tj. Městským úřadem Náchod, odborem výstavby a územního plánování. Ten ve svém vyjádření ze dne 4. 3. 2015, č. j.: 2479/2015/VÝST/Ne, shledal, že stavba vrtané studny je v souladu s platným územním plánem městyse Nový Hrádek. K námitce týkající se snížení vydatnosti existujících zdrojů vody (viz článek 3.1.2 ČSN 75 5115 Studny individuálního zásobování vodou) žalovaný na základě zjištění a měření odborně způsobilou osobou, RNDr. M. B. (doplňek vyjádření dle § 9 odst. 1 vodního zákona ze dne 15. 7. 2015), uvedl, že existující zdroje v okolí studny J.Š. nebudou ovlivněny vůbec. Nedůvodnými shledal žalovaný rovněž námitky, že nebylo reagováno na připomínky žalobce, když tomu bylo podle něho právě naopak. nebyly však shledány opodstatněnými.

K žalobní námitce ohledně měření hladiny vody ve studni žalobce žalovaný uvedl, že: „Tyto argumenty ze strany pana J. M. se v rámci řízení první instance neobjevily, a proto na ně vodoprávní úřad ani nemohl reagovat. Krajský úřad vychází v dané věci především z obsahu spisové složky první instance a především pak doplňku vyjádření dle § 9 odst. 1 vodního zákona z 15. 7. 2015 pana RNDr. M. B. V tomto doplňku není zaznamenán stav, který by navozoval pochybnosti o nemožnosti měření hladin ve studni pana J. M. Jak již bylo uvedeno, ani pan J. M. na toto v rámci řízení před orgánem první instance neupozornil. Dle názoru krajského úřadu se jedná o účelové a nepodložené tvrzení pana J. M., které nelze ověřit.“

K průběhu šetření Českou inspekcí životního prostředí a údajnému „pohřbení“ mrtvého zvířete v blízkosti studny žalovaný uvedl, že o těchto okolnostech nemá povědomost. Nebyly součástí spisové složky k dané věci, ani nebyly obsahem

vyjádření žalobce v rámci prvoinstančního řízení. Ztotožnil se se žalobcem, že okolí stavby studny nesmí být znečišťováno, a to z důvodu možného znečištění podzemních vod. Právě z těchto důvodů musí být konstrukce studny provedena v souladu s technickými požadavky na vodní díla, především pak ČSN 75 5115 Studny individuálního zásobování vodou. V tomto směru shledal žalovaný nedostatek, a proto také bylo zrušeno rozhodnutí o dodatečném povolení stavby vrtané studny a věc vrácena k novému projednání.

Žalovaný uzavřel s tím, že správní orgány zúčastněné na řízení postupovaly plně v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí našeho právního řádu (proč ale potom prvoinstanční správní rozhodnutí v části zrušil pro nezákonnost, klade otázku krajský soud?). Svým postupem šetřily práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy účastníků řízení. Současně dbaly toho, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu. Vyjádřil zároveň pochybnost, že je žalobce aktivně legitimován k podání žaloby související s povolením k odběru podzemních vod ze studny J.Š.. Skutečnost, že se žalobce potýká s nedostatkem vody ve své studni, jak tvrdí, může být způsobena suchým obdobím roku 2015. Na tuto skutečnost ostatně upozornil vodoprávní úřad. Tvrzení o úbytku vody ve studni žalobce ve vztahu k čerpání vody ze studny J.Š. je nepodložené a nesvědčí tomu podklady obsažené ve správním spisu. Naopak to vyvracejí.

Vzhledem k tomu žalovaný navrhoval žalobu zamítnout.

III.

Jednání před krajským soudem

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), a to bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., když žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a žalovaný se k výzvě o možnosti rozhodnout ve věci bez jednání ve lhůtě dvou týdnů od doručení této výzvy nevyjádřil. Krajský soud měl proto v souladu s citovaným ustanovením za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí. O tom byl žalovaný ve výzvě poučen. Dospěl přitom k následujícím zjištěním a právním závěrům.

IV.

Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

Žalovaným rozhodnutím ze dne 8. 12. 2015, č. j. 31175/ZP/2015-3, žalovaný rozhodl o odvolání žalobce J. M. proti rozhodnutí Městského úřadu Náchod, odboru životního prostředí, ze dne 2. 9. 2015, č. j.: 47227/2015/ŽP, SpZn: 2363/2015/ŽP/Mj/PT, a to tak, že jeho výrok označený písmenem B), jímž bylo J.Š. povoleno podle § 15 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění, dále jen „vodní zákon“ a § 115 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění, povoleno dodatečným stavebním povolením dokončení stavby

vrtané studny na stavební parcele č. 265 v kat. území Nový Hrádek, okres Náchod, zrušil a věc vrátil Městskému úřadu Náchod k dalšímu řízení a odvolání proti výroku označenému v něm písmenem A), kterým byl J.Š. povolen podle § 8 odst. 1 písm. b) bodu 1. a § 9 odst. 1 vodního zákona odběr podzemní vody z vpředu uvedené vrtané studny, zamítl jako nepřipustné.

Žalovaný shrnul v napadeném rozhodnutí nejdříve průběh řízení předcházejícího vydání žalovaného správního rozhodnutí, včetně jeho podkladů a obsahu odvolání žalobce proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí (nebylo stanoveno ochranné pásmo vodního zdroje, možnost kontaminace vody ve studni v souvislosti s ukládáním domovního odpadu, neuvedení parametrů použitého čerpadla, úbytek vody ve své studni v době černého odběru prováděného J.Š., nedodržení příslušných právních předpisů).

Odvolání žalobce proti výroku A) prvoinstančního správního orgánu o povolení k odběru podzemní vody žalovaný zamítl jako nepřipustné podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., soudního řádu správního, v platném znění. Dospěl totiž k závěru, že pro řízení o povolení k odběru podzemních vod je okruh jeho účastníků speciálně vymezen v ustanovení § 115 odst. 15 vodního zákona a podle něho je účastníkem řízení pouze žadatel a dále osoby podle odstavců 4 a 7 ustanovení § 115 vodního zákona, tedy obce, v jejichž územním obvodu může dojít rozhodnutím vodoprávního úřadu k ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí, pokud vodní zákon nestanoví jinak, případně občanská sdružení. Žalobce nenaplňoval ani jeden z těchto předpokladů účastenství v řízení o povolení odběru podzemní vody z vrtané studny na stavebním pozemku č. 265 v katastrálním území Nový Hrádek, a proto jej žalovaný za účastníka řízení nepovažoval. Odvolání žalobce proti výroku A) prvoinstančního správního rozhodnutí o povolení k odběru podzemní vody proto shledal odvoláním nepřipustným. Neshledal ani důvody pro přezkum tohoto výroku - rozhodnutí v přezkumném řízení (§ 94 správního řádu), pro obnovu řízení (§ 100 správního řádu) či vydání nového rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 101 správního řádu.

Žalovaný dále rozhodoval o odvolání žalobce proti výroku B) prvoinstančního správního rozhodnutí, jímž byla dodatečně povolena J.Š. stavba vrtané studny na stavební parc. č. 265 v katastrálním území Nový Hrádek. Toto rozhodnutí bylo výsledkem řízení, v němž žalobce vystupoval v pozici jeho účastníka, a to z titulu vlastníka sousedního pozemku parc. č. 1520 v kat. území Nový Hrádek a stavby studny umístěné poblíž povolené studny. Žalobce uvedl v odvolání řadu námitek (nebylo stanoveno ochranné pásmo, upozorňoval na možnost kontaminace vody ve své studni, a to v souvislosti s konstrukčním provedením vrtané studny, na ukládání kuchyňského odpadu J.Š. ve vzdálenosti cca 5 – 6 m od studny, brojil proti nestanovení parametrů čerpadla a úbytku vody ve studni od počátku jejího nepovoleného odběru), které žalovaný neshledal opodstatněnými.

Jinak tomu bylo v případě technického provedení vrtané studny. K tomu žalovaný konstatoval, že studna je vodním dílem a že stavební úřad zkoumá v řízení o jejím povolení podanou žádost a připojené podklady z toho hlediska, zda stavbu lze podle nich provést, a ověří zejména, zda projektová dokumentace je úplná, přehledná a zda jsou v odpovídající míře řešeny obecné požadavky na výstavbu. Ty

stanoví pro vodní díla vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, v platném znění. A žalovaný na str. šesté žalovaného rozhodnutí a dále pokračoval s tím, že:

„Studny jsou řešeny v ustanovení § 17 (Studny) vyhlášky č. 590/2002 Sb. Podle tohoto ustanovení se studna provádí ze stavebních hmot, které odpovídají příslušným materiálovým normám. Studna pro odběr podzemní vody využívaná pro zásobování pitnou vodou se provádí z materiálů podle zvláštního právního předpisu (odst. 1 § 17 vyhlášky č. 590/2002 Sb.). Podle odstavce druhého pak konstrukce studny se provádí tak, aby zabráňovala vnikání dešťové vody a nečistot do studny a podle odstavce třetího **„podmínky umístění a zřizování studně se stanoví způsobem podle zvláštního právního předpisu a podle normových hodnot (ČSN 75 5115 Studny individuálního zásobování vodou), s přihlédnutím k vyjádření osoby s odbornou způsobilostí (§ 9 odst. 1 vodního zákona), je-li toto vyjádření k dispozici“**.

Z výše uvedeného vyplývá, že studna, jako vodní dílo, musí odpovídat technickým požadavkům na vodní díla, specifikovaným ve vyhlášce č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, v platném znění. Současně musí splňovat podmínky ČSN 75 5115 Studny individuálního zásobování vodou.

(-)

Z projektové dokumentace nevyplývá, zda-li stavba vrtané studny odpovídá vyhlášce č. 590/2002 Sb. a ČSN 75 5115 Studny individuálního zásobování vodou. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že vyhláška č. 501/2006 Sb. se, a to s ohledem na její ustanovení § 1 odst. 1, na vodní díla vůbec nevztahuje. Tato vyhláška stanoví výhradně technické požadavky na stavby, které náleží do působnosti obecných stavebních úřadů. Pokud se týká souladu vrtané studny s ČSN 75 5115 Studny individuálního zásobování vodou, tento lze dovodit z hydrogeologického posouzení RNDr. M. B. z 8. 1. 2015. V tomto vyjádření osoby s odbornou způsobilostí, vytvořeném pro potřeby povolení k nakládání s podzemními vodami je uvedeno, že stavba vrtané studny je navržena tak, aby odpovídala ČSN 75 5115 Studny individuálního zásobování vodou.

(-)

Podle článku 5.3.5.1 výše uvedené technické normy je nutno vrtanou studnu nad hladinou podzemní vody do hloubky 3,0 m pod povrchem terénu bezpečně utěsnit (jílem, betonem) proti jakémukoli znečištění podzemní vody z povrchu terénu, s výjimkou článku 5.3.5.3. Podle článku pak 5.3.5.3 může být, výjimečně podle místních hydrogeologických poměrů, zejména při mělkém uložení málo mocných vodních útvarů, hloubka utěsnění a tedy i délka plnostěnné nástavbní části zárubnice menší než 3 m, nejméně však 1 m, a to za podmínek definovaných dále normou ve dvou bodech (pro potřeby odůvodnění již není nutno dále tyto body citovat).

Z projektové dokumentace vrtané studny nelze dovodit délku utěsnění vrtu nad hladinou podzemní vody. Tato informace plyne z hydrogeologického posouzení RNDr. M. B. z 8. 1. 2015. V tabulce č. 1 jsou uvedeny technické údaje o vrtu. Z této tabulky je patná hloubka vrtu 25 m s tím, že těsnění ve formě bentonitové ucpávky s pískovým přechodem je v rozsahu hloubky 4,5 až 5,0 m. Délka těsnění tak činí pouze 0,5 m, oproti předpokládaným 3 m nebo ve výjimečných případech alespoň délky 1 m.“

Z uvedeného žalovaný dovodil, že jelikož hloubka těsnění vrtu činí pouze 0,5 m, nebyly dodrženy technické požadavky na vodní díla vyplývající z vyhlášky č. 590/2002 Sb. a ČSN 75 5115 Studny individuálního zásobování vodou. Podle

žalovaného tak rozhodl prvoinstanční správní orgán na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, přičemž ve výroku B) prvoinstančního správního rozhodnutí neuvedl ani zákonné ustanovení, na základě něhož jsou dodatečná povolení staveb vydávána (chybí v něm ustanovení § 129 stavebního zákona). Z uvedených důvodů žalovaný výrok B) prvoinstančního správního rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k novému projednání.

Odůvodnění žalovaného rozhodnutí uzavřel s tím, že: „Pokud se týká rozhodnutí ve věci povolení k odběru podzemních vod dle výrokové části I. rozhodnutí SpZn: 2363/2015/ŽP/ Mj/PT ze dne 2. 9. 2015 a dodatečné povolení stavby studny (výroková část II.), jedná se o vzájemně podmiňující se rozhodnutí. To znamená, že právní moci mohou tyto výroky nabýt jen současně, a to i v případě podání odvolání jen do jednoho z nich nebo, tak jako v daném případě, že odvolání proti oběma výrokům rozhodnutí bylo odvolání z části vyhověno, rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání (výroková část II.) a v případě druhého rozhodnutí (výroková část I.) bylo jako nepřipustné zamítnuto. Proto bylo rozhodnuto, jak je ve výroku uvedeno.“

Žalovaný pochybil, když si z tohoto těžkopádného závěru nevzal patřičné poučení. Tvrdí-li totiž, že oba výše zmíněné výroky mohou nabýt právní moci jen současně, pak není již jen v souladu se zásadou rozumnosti, aby výrok navazující (o povolení odběru podzemní vody) na výrok prvotní (o dodatečném povolení vrtané studny) zůstal zachován, je-li tento prvotní výrok zrušen. Byl by bezobsažným výrokem. Tento závěr pak vyplývá i přímo z příslušné právní úpravy.

Podle § 9 odst. 5 zákona o vodách totiž „Povolení k nakládání s vodami, které lze vykonávat pouze užíváním vodního díla, je možné vydat jen současně se stavebním povolením k takovému vodnímu dílu ve společném řízení, pokud se nejedná o vodní dílo již existující nebo povolené. V případě vydávání povolení k nakládání s vodami současně s povolením k provedení vodního díla se výroky těchto povolení vzájemně podmiňují;“.

Z uvedeného zákonného ustanovení plyne, za použití metody výkladu jazykového, logického (zde se užívá logického výkladu opaku), jakož i teleologického (účelového), že lze-li povolení k nakládání s vodami, které je možné vykonávat jen užíváním vodního díla, **vydat jen současně** se stavebním povolením (stejně tak s dodatečným stavebním povolením) k takovému vodnímu dílu ve společném řízení a že v takovém případě **se výroky těchto povolení vzájemně podmiňují**, tak že v případě, je-li takové rozhodnutí napadeno oprávněným prostředkem (rozhodnutí o povolení studny a rozhodnutí o povolení odběru vody vydané ve společném řízení), musí v rozhodnutí o něm sdílet obě tato rozhodnutí (oba výroky) společný osud. Žalovaný proto nemohl rozhodnout o odvolání žalobce tak, že jeden z výroků prvoinstančního správního rozhodnutí zrušil a druhý ponechal, a to bez ohledu na úvahy o jeho účastenství v řízení. Brání tomu věcná provázanost obou rozhodnutí. Jinými slovy, jde o jakýsi nerozlučný svazek těchto rozhodnutí, když jedno bez druhého, je-li o ně žádáno v jeden okamžik, nemá smysl. Tak jako je tomu v dané věci, kdy žalovaný ponechal v právní moci výrok (rozhodnutí) o odběru podzemní vody ze studny, která právně neexistuje a fakticky, tzv. „na černo“, je ve stavu, který je v rozporu s právními předpisy. Vzniklou situaci lze přirovnat k vydání kolaudačního souhlasu k užívání neexistující stavby, což je nejen právní, ale i věcný nesmysl.

Již jen tímto postupem, porušením ustanovení § 9 odst. 5 vodního zákona, jak uvedeno výše, zatížil žalované rozhodnutí těžkou procesní vadou, pro kterou muselo být žalované rozhodnutí zrušeno. K další části ustanovení § 9 odst. 5 vodního zákona, za středníkem, podle které: „pokud by byla odvoláním napadena obě tato rozhodnutí, provede se nejdříve odvolací řízení o odvolání proti povolení k nakládání s vodami, přičemž odvolací řízení, jehož předmětem je stavební povolení k provedení vodního díla, se přerušuje do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí odvolacího správního orgánu vydané v řízení o odvolání proti povolení k nakládání s vodami“, dlužno dodat, že se na danou věc nevztahuje. Tato právní úprava je cíleně zaměřena na specifické situace, kdy jsou vydána současně dvě rozhodnutí (nikoliv ve společném řízení), a to rozhodnutí o povolení k nakládání s vodami a stavební rozhodnutí, ovšem každé jiným správním orgánem. Tuto právní úpravu nelze vztáhnout na případy, kdy rozhodnutí v obou takových řízeních jsou vydána jedním správním orgánem, resp. jde-li o jediné rozhodnutí, které má odpovídající počet výroků.

Z výše uvedeného, jakož ze žaloby samotné, je zjevné, že žalovaný svým chybným procesním postupem nastolil situaci nepřipadnou a obtížně uchopitelnou, v důsledku čehož, byť by žalobce mohl být s výrokem o zrušení dodatečného povolení stavby vrtané studny uspokojen, přesto musel materiálně napadat i ten, vedle výroku o povolení odběru podzemní vody, a to z důvodu jejich výše uvedené podmíněnosti, pro kterou je není možné rozdělovat. Jinými slovy, vzhledem k uvedenému krajskému soudu nezbylo, než mít žalobu žalobce za žalobu podanou proti celému rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2015, č. j. 31175/ZP/2015-3.

Stejně zásadní byla otázka, zda měl žalobce aktivní žalobní legitimaci k podání žaloby. Krajský soud na ni odpověděl, že aktivní procesní legitimaci měl již na základě § 65 odst. 2 s.ř.s., když tvrdil, že byl rozhodnutím vydaným ve vodoprávním řízení zkrácen na svých právech. Podle krajského soudu však měl i aktivní věcnou legitimaci, jak dovodil ze vztahu § 115 odst. 16 vodního zákona a § 27 odst. 2 správního řádu. Dospěl totiž k závěru, že ustanovení § 115 odst. 16 vodního zákona je sice speciální normou, avšak takovou, která nestanoví okruh účastníků řízení o povolení k odběru podzemní vody ve vztahu ke správnímu řádu autonomně. Tak jako např. stavební zákon ohledně účastníků územního či stavebního řízení (o tom ještě dále). Je-li totiž žadatel o vydání toho kterého rozhodnutí účastníkem řízení vždy, bylo na místě položit si předně otázku, které další subjekty za účastníky řízení o odběru podzemní vody ustanovení § 115 odst. 16 vodního zákona vymezuje. Odpověď na ni plyne z jeho odstavců 4 a 7 s tím, že to jsou obce, v jejichž územním obvodu může dojít rozhodnutím vodoprávního úřadu k ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí, pokud tento zákon nestanoví jinak a za určitých podmínek občanská sdružení. Tedy osoby, kterým by postavení účastníků řízení ve standardním vodoprávním řízení nenáleželo, neboť by bez dalšího chyběla přímá dotčenost jejich práv či povinností. Nelze přitom přehlédnout, že v ustanovení § 115 odst. 16 vodního zákona žádná zmínka o dotčenosti práv a povinností účastníků tohoto vodoprávního řízení není. Rovněž absence tohoto základního fenoménu správního řízení, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti, svědčí o tom, že ustanovení § 115 odst. 16 vodního zákona není autonomním ustanovením vymezujícím okruh jeho účastníků řízení, nezávisle na obecné úpravě obsažené v § 27 odst. 2 správního řádu.

K přezkoumávané věci třeba dále uvést, že je-li žalobce jako soused vlastníkem studny pro zásobování domácnosti pitnou vodou, která může být ovlivněna co do kvality a jejího množství nově povolovanou studnou, včetně čerpání vody z ní, nezbyvá, než konstatovat, že jako vlastník sousedního pozemku a stavby studny na něm může být ve svých vlastnických právech novou stavbou studny přímo dotčen. Právo odebírat vodu ze své studny je totiž právem užívat předmět vlastnického práva (zde studnu) a požívat jeho plody a užitky a v tomto směru je zcela bez významu, že vody ve studních jsou dle vodního zákona podzemní vody (§ 2 odst. 2), které nejsou schopné být předmětem vlastnictví (§ 3 odst. 1). Brát ze studny vodu je však možné jen tehdy, když v ní dostatek vody je. Pokud by ze studny vymizela nebo došlo k jejímu zásadnímu úbytku, nebylo by možno studnu užívat pro její základní účel buď vůbec, nebo ve stávajícím rozsahu. V tomto ohledu platí, že je-li myslitelné, že navrhovanou stavbou studny na sousedním pozemku a čerpáním vody z ní může dojít k úbytku vody v již zbudované studni souseda (zde žalobce), příp. k jejímu úplnému vymizení, ovlivní tato skutečnost možnost užívat již zbudovanou studnu k odběru vody. A právě v možnosti ovlivnění užívání studny, jakožto jedné ze složek vlastnického práva, je třeba spatřovat přímé dotčení vlastnického práva k ní. Práva, jehož ochrany musí mít i ve vodoprávním řízení každý možnost se dovolat, stejně jako v řízení vedeném před soudy. Je si totiž třeba uvědomit, že právo vlastnit majetek a právo na jeho ochranu patří mezi základní lidská práva (viz čl. 11 a čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

Na základě uvedeného proto krajský soud uzavřel, že účastenství vlastníka studny na sousedním pozemku v řízení o povolení odběru podzemní vody může být založeno dle § 27 odst. 2 správního řádu tím, že navrhovaná stavba studny a odběr vody z ní může ovlivnit množství nebo kvalitu vody ve studni souseda, zde žalobce. Žalovaný však tyto úvahy zcela pominul, když při stanovení okruhu účastníků řízení v řízení o povolení odběru podzemní vody vycházel neuváženě jen z jazykového znění ustanovení § 115 odst. 16 vodního zákona.

Dlužno též poznamenat, že jde-li o rozhodování týkající se vodních děl a vodohospodářských úprav, odkazuje vodní zákon ohledně jejich účastníků na stavební zákon (viz § 115 odst. 1 vodního zákona). Právní úprava stanovená pro tyto případy ve stavebním zákoně obsahuje taxativní výčet účastníků stavebního řízení, který nepřipouští aplikaci obecné úpravy účastenství v § 27 správního řádu. Příslušná ustanovení stavebního zákona však váží na rozdíl od § 115 odst. 16 vodního zákona výčet účastníků řízení na dotčenost jejich práv a povinností, když např. v § 109 odst. 1 písm. e) se stanoví, že mezi ně patří mj. vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, **může-li být jeho vlastnické právo navrhovanou stavbou přímo dotčeno**. Ani tento rozdíl nevedl žalovaného k právně relevantnímu výkladu ustanovení § 115 odst. 16 vodního zákona. Vyložil si ho totiž způsobem, který by umožňoval svévoli v rozhodování podle citovaného právního ustanovení, když by takto dotčenému sousedovi nejen nepřiznal postavení účastníka řízení, ale i nedostatek aktivní legitimace k podání správní žaloby.

Krajský soud proto uzavřel s tím, že žalované rozhodnutí je zatíženo těžkými procesními vadami popsány výše, pro které nezbylo, než je podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. zrušit, neboť měly za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (nerespektování vzájemné podmíněnosti rozhodnutí o povolení studny a rozhodnutí o

odběru podzemní vody a zamítnutí odvolání žalobce pro jeho nepřípustnost, aniž by se žalovaný otázkou jeho účastenství v tomto řízení zabýval v intencích výše uvedeného). V souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž budou správní orgány vázány právními názory uvedenými v tomto rozsudku (viz § 78 odst. 5 s.ř.s.). V něm také budou posouzeny všechny otázky dané věci se týkající, včetně těch, které žalobce namítal, ale nikterak nedoložil příslušnými důkazními prostředky.

V. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s.ř.s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve výsledku věci byl úspěšný žalobce. Krajský soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení spočívajících v náhradě zaplaceného soudního poplatku spojeného s podáním žaloby ve výši 3.000,- Kč a náhradě nákladů právní služby poskytnuté advokátem, stanovených vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

Zástupce žalobce provedl ve věci dva úkony právní služby po 3.100,-Kč (příprava a převzetí zastoupení a sepsí žaloby /viz § 11 odst. 1 písm. a) a písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu). K těmto úkonům náleží paušální náhrady hotových výdajů po 300,- Kč ke každému z nich (§ 9 odst. 3 písm. f) a § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Výše takto stanovené odměny činí dohromady 6.800,-Kč. Zástupce žalobce nedoložil krajskému soudu, že je plátcem DPH, a proto takto zjištěná odměna a náhrada nákladů řízení nebyla zvýšena o její výši (21%). Odměna zástupce žalobce včetně soudního poplatku pak byla krajským soudem stanovena celkovou částkou 9.800,-Kč.

Krajský soud uložil shora vyčíslené náklady zaplatit podle § 149 odst. 1 o.s.ř., za použití jeho § 64, k rukám zástupce žalobce, neboť se jedná o advokáta (viz výrok II. tohoto rozsudku).

Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s.ř.s. právo na náhradu jen těch nákladů, které by jí vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jí soud uložil. Žádné takové náklady osobě zúčastněné na řízení nevznikly, a proto jí ani nemohly být přiznány (viz výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové dne 22. únor 2017

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Iveta Škopová